

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

65.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 22-го Августа. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 22-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 16-го Августа.

Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, 20-го Мая, Всемилостивѣйше сопричислены къ ордену Св. Анны 3-й степени, въ награду усердной и полезной службы, начальствомъ засвидѣтельствованной: Ректоры Римско-Католическихъ Епархіальныхъ Семинарій: Минской, Каноникъ Адамъ Войткевичъ, и Тельшевской, Священникъ Матей Волонтевскій.

Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Правительствующему Сенату 9-го Августа, изображено: „Уволивъ Министра Юстиціи, Статсъ Секретаря Тайнаго Совѣтника Графа Панина, согласно прошенію его, въ отпускъ на два мѣсяца, повелѣваемъ, въ продолженіе сего времени управлять Министествомъ Юстиціи Исправляющему должность Товарища Министра, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Иллигескому.“

Архангельскъ, 19 Іюля.

Бѣдствіе неожиданное и горестное по своимъ послѣдствіямъ постигло нашъ городъ. Населеннѣйшая часть его, 16-го Іюля, содѣлалась жертвою пламени; огонь вспыхнулъ въ 3-мъ часу по полудни, по Влѣз-жему Проспекту между Горихвостовою и Садковою улицами, въ домъ Поручика Аванасьева. При жаркой, постоянно продолжавшейся погодѣ и свѣжемъ вѣтрѣ, огонь быстро охватилъ сошедшія деревянныя строения и пламя по высохшимъ крышамъ домовъ разлилось съ немовѣрною быстротою на обѣ линіи проспекта, такъ, что пожарная команда не имѣла никакой возможности дѣйствовать между двумя рядами пылавшихъ и ежеминутно вновь загоравшихся зданій. Усилия прибывшихъ военныхъ командъ, не смотря на личныя распоряженія Гг. Военнаго и Гражданскаго Губернаторовъ и Команданта города, не могли остановить пламени, разливавшася какъ волны моря. Искусство и сила человѣческія ничтожны тамъ, гдѣ разрушительныя силы природы, по волѣ Всемогущаго, мгновенно возстаютъ во всемъ грозномъ величій своемъ. Менѣе чѣмъ въ полусутки огонь истребилъ свыше 400 домовъ; утрата тѣмъ болѣе невозвратимая, что изъ нихъ только 99 были застрахованы во 2-мъ Страхонномъ отъ огня Обществѣ, въ 170,717 руб. серебромъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 16-go Sierpnia.

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH I KRÓLEWSKICH Orderów, 20-go Maja, Najlaskawiej zostali policzeni do Orderu Św. Anny 3-jej klasy, w nagrodę gorliwej i pożytecznej służby, przez Zwierzchność zaświadczonej: Rektorowie Rzymsko Katolickich Dyecezalnych Seminaryi: Mińskiego, Kanonik Adam Wojtkiewicz, i Telszewskiego, Xiądz Mateusz Wolączewski.

W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, danym Rzządzającemu Senatowi dnia 9-go Sierpnia, wyrażono: „Uwolniwszy Ministra Sprawiedliwości, Sekretarza Stanu, Radcę Tajnego Hrabiego Pannina, na własną jego prośbę, na urlop na dwa miesiące, rozkazujemy, w przeciagu tego czasu zarządzać Ministerstwem Sprawiedliwości Sprawującemu obowiązkiem Towarzysza Ministra, Rzeczywistemu Radcy Stanu Illiczewskiemu.“

Archangielsk, 19 lipca.

Kłęska niespodziana i bolesna w swych skutkach dotknęła nasze miasto. Najludniejsza jego część stała się d. 16-go Lipca pastwą płomieni. Ogień wszczął się o godzinie 3-jej z południa, przy Prospekcie Wjazdowym, między ulicami Gorychwostową i Sadową, w domu Porucznika Afansijewa. Przy gorącej, ciągłej pogodzie i mrocznym wietrze, ogień szybko ogarnął przyległe budowy drewniane, i po wysuszonych dachach domów rozpostarł się z niepodobną do uwierzenia szybkością na obie linie Prospektu, tak, że straż ogniowa nie była w stanie działać pomiędzy dwoma pędami palających już, jako też nowozapalających się domów. Usiłowania przybyłych Komend wojskowych, pomimo osobistego kierunku PP. Gubernatorów Wojennego i Cywilnego, oraz Komendanta miasta, nie mogły wstrzymać pożogi, rozlewającej się jak bałwan morza. Sztuka i siła ludzka nie czem są tam, gdzie niszczące siły natury, z woli Wszerechnoego, w mgnieniu oka powstają w całej swjej groźnej wielkości. Niespełna w pół doby, ogień zniszczył przeszło 400 domów; strata jest tѣm niepowetowaną, że z nich 99 tylko były ubezpieczone w 2-m Towarzystwie ubezpieczeń od ognia, na 170,717 rub. srebrem.

О причинѣ пожара и о понесенныхъ отъ него убыткахъ производятся изслѣдованія особо учрежденною коммисією, а для поданія помощи погорѣвшимъ жителямъ составленъ комитетъ подъ предсѣдательствомъ Г. Гражданскаго Губернатора. Благотворительность, эта коренная черта Русскаго народа, конечно, не оставитъ явиться на помощь пострадавшимъ жителямъ Архангельска, которые уже слишкомъ пятьдесятъ лѣтъ не видали надъ собою такого бѣдствія, каково нынѣшнее.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я .

Берлинъ, 8 Августа.

Сегодня обнародованъ здѣсь слѣдующій королевскій отвѣтъ сейму: „Мы, Фридрихъ-Вильгельмъ, Божією милостию Король Прусскій, и проч. Посылая нашимъ вѣрнымъ чинамъ, собиравшимся на первый соединенный сеймъ, наше милостивое привѣтствіе, сообщаемъ имъ слѣдующій отвѣтъ на представленныя намъ предложенія и мнѣнія, которые еще не рѣшены нашими посланіями отъ 23 го Апрѣля, 1-го Мая, 1-го, 3-го и 24 Іюня с. г.: 1. *На отзывъ сейма о представленныхъ ему предложеніяхъ.* 1) Проектъ закона объ устраненіи лицъ, не пользующихся добрымъ именемъ, отъ собраній чиновъ подвергнуть тщательной ревизіи, при чемъ замѣчанія, сдѣланныя обѣими куріями нашихъ вѣрныхъ чиновъ, приняты по возможности въ уваженіе. Въ слѣдствіе того, по предложенію нашего государственнаго министра, мы привели этотъ законъ въ дѣйствіе и повелѣли обнародовать его въ Собраніи Законовъ. 2) То же самое произошло съ закономъ объ отношеніяхъ Евреевъ. Впрочемъ, если, при обсужденіи этого закона, курія дворянства, городовъ и сельскихъ общинъ, въ письмѣ своемъ отъ 24-го Іюня с. г., предложила „допустить браки между христіанами и Евреями“, то, кажется, при этомъ не принято во вниманіе, что подобное предложеніе относится къ предмету, который, принадлежа къ общему брачному праву, столь же близко касается нашихъ подданныхъ христіанъ, какъ и Евреевъ, и потому не можетъ быть рѣшенъ въ законѣ, опредѣляющемъ единственно отношенія израэльтянъ. По-сему, такъ какъ помилутое предложеніе лежитъ внѣ предѣловъ представленнаго проекта закона, то оно могло дойти до насъ только путемъ, предписаннымъ законами для прошеній. Слѣдовательно, нѣтъ достаточной причины къ произнесенію рѣшенія по этому пункту. 3) Такъ какъ курія трехъ чиновъ почла предложенный проектъ закона, объ оцѣнкѣ крестьянскихъ недвижныхъ имѣній и о способствованіи полюбовному размежеванію земель, остающихся по смерти владѣльца крестьянина, не соответствующимъ интересу крестьянскаго сословія, то мы положили оставить пока этотъ проектъ закона безъ дѣйствія и потому, еще нашимъ посланіемъ отъ 14-го Мая с. г. освободили курію высшаго дворянства отъ совѣщанія о немъ. 4) Послѣ того, какъ наши вѣрные чины отказались дать согласіе на государственный заемъ для скорѣйшаго построенія большой прусской восточной дороги и для соединенной съ нею постройки мостовъ и прочаго, съ уплатою процентовъ и съ погашеніемъ займа изъ фондовъ желѣзной дороги, — нѣтъ въ виду никакой причины, по которой, согласно съ предложеніемъ нашихъ вѣрныхъ чиновъ, сопровождавшимся поминутымъ отказъ, было бы нужно представить слѣдующему соединенному сейму, по поводу построенія означенной дороги, другое предложеніе. По-сему, мы не можемъ подать надежду на такое предложеніе, а предоставляемъ себѣ, смотря по времени и обстоятельствамъ, сдѣлать дальнѣйшее распоряженіе относительно построенія этой дороги, соображаясь съ изъявленными сеймомъ желаніями на счетъ возможнаго ограниченія издержекъ и съ необходимостію употребить способы государства на содѣйствіе другимъ желѣзнымъ дорогамъ, наиболѣе важнымъ. 5) Когда наши вѣрные чины, отстранивъ проекты законовъ объ отмѣненіи налога на мукомольныя мельницы и скотобойни, объ ограниченіи разрядной подати и о введеніи подати съ доходовъ, представили, въ то же время, общее предложеніе „облегчить налоги бѣднѣйшихъ классовъ ограниченіемъ не только подати съ мукомольныхъ мельницъ и скотообоевъ, но и такъ-называемой разрядной подати, а уменьшеніе сбора, происшедшее отъ такого ограниченія, вознаграждать податью съ зажиточныхъ классовъ“, мы ви-

О причынѣ пожара і зрздонныхъ прееенъ шкодахъ wyprowadza teraz sledztwo szczegolna Kommissya, a dla wspierania pogorzelo-w utworzony zostal Komitet, pod Prezydencją P. Gubernatora Cywilnego. Dobroczynność, ta rodowita cecha narodu Rossyjskiego, nie omieszka zapewne pospieszyć z pomocą cierpiącym mieszkańcom Archangielska, którzy przeszło lat pięćdziesiąt nie doświadczyli takiej, jak obecna, klęski.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Р в о с с я .

Berlin, 8 sierpnia.

Dzisiaj ogłoszoną tu została następująca odpowiedź Królewska Sejmowi: „My, Fryderyk Wilhelm, z Bożej łaski Król Pruski i t. d. Przesyłając naszym wiernym Stanom, na pierwszy Sejm zgromadzonym, nasze łaskawe pozdrowienie, udzielamy im następującą odpowiedź na podane nam propozycje i zdania, które nie zostały jeszcze rozstrzygnięte naszymi dekretami z d. 23 kwietnia, 1 maja, 3 i 24 czerwca t. r.: 1. *Na oświadczenia Sejmu względem podanych mu propozycji.* 1) Projekt do prawa o usunięciu osób, nie używających dobrego imienia, od zgromadzeń Stanów, uległ ścisłej rewizji; przyczem miano baczność, ile podobna, na uwagi, uczynione przez obie Kurje naszych wiernych Stanów. W skutek tego, na wniosek naszego Ministerjum Stanu, wprowadzimy to prawo w wykonanie i rozkazaliśmy je ogłosić w Zbiorze Praw. 2) Toż samo uczyniliśmy co do prawa o stosunkach Izraelitów. Zresztą, jeśli przy roztrząsaniu tego prawa, Kurja szlachty, miast i gmin wiejskich, w zdaniu swoim z d. 24 czerwca wniosła, „izby dozwolnić małżeństw między Chryścianami i Żydami“, tedy, zdaje się, iż przy tej okoliczności upuszczone z uwagi, że podobny wniosek dotyka przedmiotu, który, należąc do ogólnego prawa o małżeństwach, tyleż obchodzi naszych poddanych Chryścian, co i Żydów, a zatem nie może być rozstrzygnięty w prawie, określającym jedynie stosunki Izraelitów. Przetoż, gdy rzeczony wniosek zostaje po za obrębem proponowanego projektu prawa, tedy mógł on trafić do nas tylko drogą, przepisaną prawami dla petycji. Następnie, niema dostatecznej przyczyny do oświadczenia naszego w tej mierze rozstrzygnięcia. 3) Ponieważ Kurja trzech Stanów uważa wniesiony projekt do prawa o szacunku włościańskich nieruchomości majątków i o dopomaganiu do polubownego rozgraniczenia ziem, zostających po śmierci właściciela włościanina, za nieodpowiadający interesowi stanu włościańskiego, tedy postanowiliśmy zostawić do pewnego czasu ten projekt prawa bez skutku, i przetoż, naszym dekretem jeszcze z d. 14 maja, uwołniliśmy Kurję Magnatów od potrzeby naradzania się w tej mierze. 4) Gdy nasze wierne Stany odmówiły swego zgłoszenia się na zaciągnięcie pożyczki narodowej dla przedsięwzięcia uskutecznienia wielkiej pruskiej wschodniej drogi żelaznej, i dla zbudowania należących do tej drogi mostów i innych zakładów, z opłatą procentów i umorzeniem długu z dochodów tejże drogi żelaznej, — nie widzimy żadnej przyczyny, dla której, stosownie do propozycji naszych wiernych Stanów, załączonej do rzeczonego odrzucenia, mielibyśmy potrzebę wnosić na następny Połączony Sejm nową propozycją względem budowy wzmiankowanej drogi — przetoż, nie możemy czynić w tym względzie żadnej nadziei, a warujemy sobie, podług czasu i okoliczności, uczynić dalsze rozporządzenie o budowie tej drogi, stosując się do wynurzonego przez Sejm życzenia, względem ograniczenia ile możności, wydatków, jako też względem konieczności użycia zasobów skarbowych do wspierania ludowy innych najważniejszych dróg żelaznych. 5) Gdy nasze wierne Stany, uchyliwszy projektu praw o zniesieniu podatku od młynów i rzeźniczych zakładów, o ograniczeniu podatku sądowego i o ustanowieniu podatku od dochodów, podały obok tego ogólny wniosek, iżby „zmniejszyły podatki klas uboższych, przez ograniczenie nie tylko podatku od młynów i rzeźniczych zakładów, ale i tak zwanego sądowego podatku, a zmniejszenie dochodów, mogące wyniknąć z takiego ograniczenia, uzupełnić podatkiem od klas zamożniejszych“, dostrzegliśmy w tym wniosku zupełnej zgodności życzeń naszych wiernych Stanów z temi zamiarami, które nas skłoniły, w ojcowskijskiej troskliwości o uboższe klasy ludu, do wniesienia rzeczonych projektów prawa. Dla osiągnięcia żadanego celu, uważaliśmy za pożyteczny podatek od dochodów, dla tego, że za ledwie podobnym było wymyślić jaki inny sposób przyniesienia ulgi uboższym klasom, przez rozdzielenie publicznego ciężaru między niemi i

дѣл съ этомъ предложеніи совершенное согласіе желаній нашихъ вѣрныхъ чиновъ съ тѣми намѣреніями, которыми побудили насъ, въ огеческомъ попеченіи о бѣдныхъ классахъ народа, предложить означенные проекты законовъ. Для достиженія предположенной цѣли считали мы полезно подать съ доходовъ по тому, что едва ли было бы можно придумать какое-нибудь другое средство къ облегченію бѣдныхъ классовъ раздѣленіемъ государственнаго бремени между ними и богатыми, сообразно съ состояніемъ каждаго. Между тѣмъ, наши вѣрные чины не согласились на это, и потому мы предоставляемъ себѣ тщательно разсмотрѣть, можно ли другимъ какимъ либо путемъ достигнуть полнотой цѣли. До-тѣхъ-поръ, налогъ на мукомольныя мельницы и скотобойни, какъ равно разрядная подать должны оставаться на прежнемъ основаніи, причѣмъ успокоиваетъ насъ представленные переговоры нашихъ вѣрныхъ чиновъ доказательство, что, по отзыву многихъ депутатовъ отъ городовъ, народонаселеніе государства довольно податью съ мукомольныхъ мельницъ и скотобоевъ горздо болѣе, нежели какъ можно было судить по предложеніямъ, представленнымъ нѣкоторыми областными сеймами и городами. 6) Какъ наши вѣрные чины не согласились, чтобъ государство приняло на себя гарантію за банки, учреждаемые для облегченія уплаты податей, лежащихъ на крестьянскихъ недвижимыхъ имѣніяхъ, то, при областныхъ законахъ объ этомъ предметѣ, могущихъ быть изданными въ послѣдствіи, мы не представимъ со стороны казны никакого ручательства за билеты означенныхъ банковъ, ибо подобное ручательство, хотя и незначительное въ частности, такъ важно въ цѣломъ, что мы не рѣшились дать его безъ согласія нашихъ вѣрныхъ чиновъ. Впрочемъ, областямъ, испросившимъ позволеніе учредить такіе банки, мы сообщимъ, при первомъ собраніи ихъ чиновъ, относящійся къ тому предложенію, и станемъ ждать, изъявятъ ли подобное желаніе и другія области. 7) Послѣ того, какъ наши вѣрные чины объявили себя согласными съ предложеніемъ—учредить, съ помощію фонда въ 2½ милліона талеровъ, заимствованнаго изъ государственныхъ доходовъ, областныя венопогательныя кассы, и чрезъ комитетъ, избранный изъ среды чиновъ, условившись съ нашимъ министромъ внутреннихъ дѣлъ объ основныхъ правилахъ учрежденія этихъ кассъ, мы сообщимъ слѣдующимъ областнымъ сеймамъ соответственныя сему предложенія, чтобъ означенныя кассы, которыя, по нашему мнѣнію, должны существенно способствовать областнымъ интересамъ, могли быть открыты потомъ въ скоромъ времени. 8) Произведенные нашими вѣрными чинами выборы членовъ для комитетовъ чиновъ и ихъ представителей сѣмъ подтверждаемъ, присовокупляя, относительно объявленій, внесенныхъ въ избирательные протоколы нѣкоторыми депутатами, что до-тѣхъ-поръ, пока не почтемъ за нужное измѣнить постановленія декретовъ отъ 3-го Февраля с. г., при соединенномъ комитетѣ и депутации чиновъ для государственнаго долга остаются тѣ же права, какія предоставлены имъ означенными декретами и нашими декларациями отъ 21-го Іюня с. г., къ нимъ относящимся. Какъ депутаты, выбранные для комитета чиновъ сельскими общинами Рейнской Области, не приняли падшаго на нихъ выбора, а избравшіе члены сейма, послѣ этого отказа, не захотѣли приступить къ новымъ выборамъ, то, въ слѣдствіе такого образа дѣйствій, сельскія общины Рейнской Области не будутъ имѣть представителей въ комитетѣ чиновъ до перваго областного сейма. II. *На прошенія чиновъ.* 1) Изданіе новаго военно-церковнаго устава, согласно съ желаніями нашихъ вѣрныхъ чиновъ, будетъ ускорено по возможности. 2) На предложеніе соединеннаго сейма о введеніи публичности въ засѣданія городскихъ собраній отвѣчали мы декретомъ отъ вчерашняго числа, который будетъ на-длинъ обнародованъ. Разумѣется само собою, что этотъ декретъ долженъ быть отнесенъ и къ городамъ Рейнской Области, который мы дали или, по ихъ предложенію, можемъ въ послѣдствіи дать ревизованнымъ городской уставъ. Напротивъ, просьбу о распространеніи сего порядка на засѣданія общинныхъ и бургомистерскихъ собраній въ Рейнской Области не можемъ исполнить, ибо, по смыслу 13-го параграфа перваго декрета отъ 3-го Февраля с. г., соединенный сеймъ во-все былъ бы и долженъ принимать во вниманіе и доводить до нашего свѣдѣнія относящееся къ тому предложенію, которое единственно клонится къ измѣненію областного закона. 3) Предложенное нашими вѣрными чинами отмѣненіе платы за билеты на жительство со-

богатыми, *stosownie do zamożności każdego.* Тымчасемъ, наше вѣрныя Станы не зezwolily на то, пржегоż zozstawiamy sobie roztrząsnąć jak najściślej, azali można będzie inną jakakolwiek drogą trafić do rzeczzonego celu. Nim zaś to nastąpi, podatek od młynów i rzeźniczych zakładow, jako też podatek sądowy, powinny zostać na dawniejszej zasadzie; przyczém uspakaja nas złożony; w czasie rozpraw naszych wiernych Stanów, dowód, że podług odezwy wielu deputowanych od miast, ludność państwa daleko więcej jest zadowolona z podatku od młynów i rzeźniczych zakładów, niżeli można było wnosić z propozycyi, podanych w tej mierze przez niektóre Sejmy prowincjonalne i miasta. 6) Ponieważ nasze wiernie Stany nie zgodzily się na to, aby państwo przyjęło na siebie gwarancję za banki, ustanawiane dla ulżenia opłaty ciężarów, opartych na nieruchomościach majątkach włościańskich, tedy, przy prowincjonalnych prawach o tym przedmiocie, jakie w dalszym czasie mogą być ogłoszone, nie przedstawim ze strony skarbu żadnej rękojmi za bilety rzeczonych banków, albowiem podobna rękojmia, jakkolwiek mało znacząca cząstkowo, tak jednak jest ważną w całości, że nie ośmielimy się dawać jej bez zgodynia się naszych wiernych Stanów. Zresztą, prowincyom, które wyjednały pozwolenie ustanowienia takich banków, udzielimy, przy pierwszym zgromadzeniu ich Stanów, stosownie do tego celu propozycje i czekać będziemy, azali inne też prowincye nie wynurzą podobnego życzenia. 7) Gły wiernie nasze Stany oświadczyły swoje zgodzenie się na wniosek— iżby ustanowić z pomocą kapitału 2½ miliona talarów, wziętego z dochodów państwa prowincjonalne kassy zasiłkowe, i przez komitet, wybrany z pośród Stanów, porozumiały się z naszym Ministrem spraw wewnętrznych względem zasadniczych prawideł zaprowadzenia takich kass, udzielimy następnym prowincjonalnym Sejmom, odpowiednie temu celowi propozycje, aby rzeczone kassy, które, naszym zdaniem, powinny rzeczywiście dopomóc prowincjonalnym interesom, mogły być później w najkrótszym czasie otworzone. 8) Wykonane przez nasze wiernie Stany wybory członków do komitetów Stanowych i ich zastępców, niniejszém utwierdzamy, dodając, względem oświadczeń zaciągniętych do wyborczych protokołów przez niektórych deputowanych, że dopóki nie uznamy za rzecz potrzebną zmienić postanowienia dekretów z d. 3 lutego, dopóty połączonemu komitetowi i deputacji Stanów dla umorzenia publicznego długu, służyć mają te same prawa, jakie im są udzielone mocą rzeczonych dekretów i naszych deklaracji z d. 21 czerwca, do nich się stosujących. Ponieważ deputowani, wybrani do komitetu Stanów przez wiejskie gminy Nadreńskiej prowincyi nie przyjęli tego wyboru, a wybierający członkowie Sejmu, po tém odrzuceniu, nie chcieli przystąpić do nowych wyborów, tedy, w skutek takiego sposobu postępowania, wiejskie gminy Nadreńskiej prowincyi nie będą miały reprezentantów w komitecie Stanów, aż do pierwszego Sejmu prowincjonalnego. II. *Naprotycze Stanów.* 1) Ogłoszenie nowej wojenno-kościelnej ustawy, zgodnie z życzeniami naszych wiernych Stanów, będzie przyspieszone ile możności. 2) Wnioskowi Połączonemu Sejmowi, o zaprowadzeniu publicznej jawności na posiedzeniach miejskich zgromadzeń, uczyniliśmy żądanie dekretem z dnia wczorajszego, który w tych dniach ogłoszony zostanie. Samo się przez się rozumie, że ten dekret stosuje się także i do miast Nadreńskiej prowincyi, której nadałiśmy, lub w skutek ich życzenia, możemy w dalszym czasie nadać poprawną ustawę miejską. Przeciwnie, próśby, o rozciągnięcie tegoż rozporządzenia i do posiedzeń zgromadzeń gminnych i burmistrzowskich w prowincyi Nadreńskiej, nie możemy wypełnić dla tego, iż, podług brzmienia 13 paragrafu pierwszego dekretu z d. 3 Lutego, Połączony Sejm wcale nie powinien był brać pod rozwagę, ani też podawać do naszej wiadomości ściągając się do tego celu propozycyi, której jedynym celem jest zmienienie prowincjonalnego prawa. 3) Żądana przez nasze wiernie Stany zmiana opłaty za karty pobytu w miastach, zostaje w najściślejzym związku z roztrząsanym już na prowincjonalnych Sejmach projektem prawa o pieniężnych opłatach niższych rządzących władz, i ta kwestya zostaje rozwiązana przez ogłoszenie tego prawa. 4) Wniesione przez nasze wiernie Stany zmiay w ustawie o porządku zatrudnień Połączonemu Sejmowi, weźmiemy pod ścisłą naszą rozwagę i zwrócimy na nie, ile możności, bacność, przy nowej redakcyi ustawy, przed otwarciem następnego Połączonemu Sejmowi. 5) We wniosku, „iżby przyspieszyć i ułatwić rozciągnięcie publicznych i ustnych rozpraw sądowych, w sprawach kryminalnych, na wszystkie części monarchii, gdzie Kodex Kryminalny jest obowiązującym“, widzimy pocieszający dowód, że prawo 17 czerwca, jako też rozkaz z d. 7 kwietnia, przyjęte zostały z wdzięcznością, odpowiedną naszym ojcowskim zamiarom.

стоитъ въ самой тѣсной связи съ разсмотрѣннымъ уже на областныхъ сеймахъ проектомъ закона о денежныхъ платахъ низшимъ правительственнымъ мѣстамъ, и этотъ вопросъ будетъ рѣшенъ обнародованіемъ сего закона. 4) Предложенныя нашими вѣрными чинами измѣненія въ уставѣ о порядкѣ занятій соединеннаго сейма будутъ подвергнуты нами зрѣлому обсужденію и приняты по возможности во вниманіе при новой редакціи устава передъ открытіемъ слѣдующаго соединеннаго сейма. 5) Въ предложеніи „ускорить и облегчить распространеніе изустности и публичности судебныхъ переговоровъ по уголовнымъ дѣламъ, на всѣ части монархіи, гдѣ уголовное положеніе имѣетъ силу“, видимъ утѣшительное доказательство, что законъ 17-го Іюня м. г., какъ равно повелѣніе отъ 7-го Апрѣля с. г., приняты съ признательностію соответствующею нашимъ отеческимъ намѣреніямъ. Мы поручили нашему министру юстиціи сдѣлать нужныя распоряженія къ скорѣйшему введенію означеннаго судопроизводства во всѣ части монархіи, гдѣ имѣетъ силу уголовное положеніе, причѣмъ указали имѣть въ виду какъ различныя отношенія областей, такъ и приобретенныя между тѣмъ опыты. Въ засвидѣтельствованіе вышеозначенныхъ нашихъ милостивыхъ рѣшеній повелѣли мы изготовить сей нашъ отвѣтъ сейму, подписали его собственноручно и пребываемъ къ нашимъ вѣрнымъ чинамъ нашею милостию благосклонны. Данъ въ Сансуи, 24-го Іюля 1847. (Подпис.) *Фридрихъ-Вильгельмъ, Принцъ Прусскій, фон-Бойенъ, Миллеръ, Эйхгорнъ, фон-Тиле, фон-Савиньи, фон-Бодельсвингъ, графъ Штольбергъ, Уденъ, фон-Канитцъ, фон-Дисбергъ.*

Франція.

Парижъ, 13 Августа.

Принцесса Жуэвильская и герцогиня Омальская не поѣхали въ замокъ Э, но остались въ Парижѣ. Первая изъ нихъ ожидаетъ въ Тюллери возвращенія своего супруга, а послѣдняя, будучи беременна, по совѣту врачей, не могла отправиться въ дорогу. Вчера, по-утру, представились Королю военное и гражданское начальства департамента нижней Сены, а въ полдень Е. В. отправился съ своею фамиліею въ Трепортъ, гдѣ для него приготовленъ былъ на берегу гавани прекрасный павильонъ. Отдохнувъ нѣсколько, Король осматривалъ водорѣзъ и производимыя въ гавани работы, а вечеромъ возвратился въ Э. Говорятъ, что Е. В. пробудетъ въ этомъ замкѣ только по 29 число.

— Военный министръ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Г. Гизо; оба они, какъ слышно, хотѣли ѣхать въ замокъ Э. Телеграфы между этимъ замкомъ и Парижемъ безпрестанно въ движеніи; сверхъ того, по желѣзной дорогѣ въ Аббевиль учреждено отправленіе эстафетъ, а оттуда въ Э бумаги перевозятъ конными эстафетами. Говорятъ также, что со времени прибытія принца Жуэвильскаго въ Неаполь, развѣзжаютъ курьеры оттуда въ Римъ, съ депешами отъ принца къ французскому посланнику.

— Г. Эмиль Жирарденъ, который былъ не въ состояніи доказать, что обѣщаніе перскаго достоинства было продано за 80,000 фр., и который не успѣлъ заставить палату къ назначенію изслѣдованія сего дѣла, придумалъ новую стратеію, чтобы обезпочить министерство. Говорятъ, что посредствомъ значительныхъ издержекъ собралъ онъ документы, уличающіе членовъ администраціи. Эти документы Г. Жирарденъ печатаетъ въ разныхъ журналахъ. Между прочимъ обращаетъ на себя особенное вниманіе документъ, обнародованный въ *National*. Г. Жирарденъ обѣщаетъ новыя открытія, могущія навести подозрѣнія на Г. Гизо и Дюшателя. Если же слѣдствіе не принесетъ желаемыхъ результатовъ, то редакторъ жур. *la Presse* имѣетъ въ резервѣ другое оружіе для поддержанія борьбы. Говорятъ, что онъ имѣетъ въ своихъ рукахъ нѣсколько писемъ, доказывающихъ, что бывшій редакторъ жур. *Epoque*, Г. Гранье-де-Кассаньяль, объявилъ за 1,200,000 фр. получить отъ министерства для почтмейстеровъ все, чего бы они ни пожелали. Наконецъ Г. Жирарденъ узналъ, и какъ говорятъ—съ достоверностію, что общество сѣверной желѣзной дороги уступило г-ну Кюеню—Гридену, безденежно, 500 акцій, въ то время, когда онъ доставлялъ по 250 фр.

Poleciłiśmy naszemu Ministrowi sprawiedliwości uczynić stosownie rozporządzenie, względem najrychlejszego zaprowadzenia rzeczzonego porządku sądowego we wszystkich częściach monarchii, gdzie jest obowiązującym Kodex Kryminalny; przyczemъ rozkazaliśmy mieć na względzie tak rozliczne stosunki prowincyi, jako też i nabyte w tѣj mierze doświadczenie. Na zaświadczenie wyżej rzeczonych naszych łaskawych uchwał, rozkazaliśmy wygotować tę naszą odpowiedź Sejmowi, podpisaliśmy ją własnoręcznie i zostajemy ku naszym wiernym Stanom naszą łaską przychylni. Dan w Sans-Souci, 24 lipca 1847 r. (Podp.) *Fryderyk Wilhelm, Xiążę Pruski, von-Boyen, Müller, Eichhorn, von-Thiele, von-Savigny, von-Bodelschwing, Hrabia Stolberg, Uden, von-Kanitz, von-Disberg.*

Франсуа.

Парижъ, 13 сѣрпня.

Xiężę: Joinville i Aumale nie wyjechały do zamku Eu, ale pozostały w Paryżu. Pięrsza oczekuje w Tuileryach na powrót swego małżonka; druga zaś, będąc przy nadziei, z porady lekarzy, podróży tѣj odbyć nie mogła. Król, przyjmowałъ wieczoraj rano władze cywilne i wojskowe departamentu Niższej Sekwany, o południu zaś udał się z rodziną swoją do Tréport, gdzie nad portem znalazł piękny pawilon dla siebie wystawiony; wypocząwszy nieco, zwiedził tamę i wykonywane w porcie roboty; wieczoremъ zaś wrócił do Eu. Słychać, że Monarcha zabawi w tym zamku tylko do 29 go b. m.

— Minister wojny, Jenerał Trezel, miał długą naradę z P. Guizot, i jak słychać, oba mają pojechać do zamku Eu. Linia telegraficzna między Paryżem a pomienioną rezydencją Królewską, jest ciągle czynna; prócz tego urządzona jest służba sztafetowa, za pomocą drogi żelaznej do Abbeville, a ztamtąd konna do Eu. Mówią także, że od czasu przybycia Xięcia Joinville do Neapolu, krążą gońce między tą stolicą a Rzymem, przewożący depesze od Xięcia do Posła francuzkiego.

— P. Emil Girardin, który nie był w stanie dowieść, że przyrzeczenie parostwa sprzedane zostało za 80,000 fr., i który nie zdołał spowodować Izby do nakazania śledztwa w tym przedmiocie, wymyślił nową strategię, aby kłopotić ministerstwo. Mówią, że potrafił za pomocą wielkich kosztów wystarać się o dokumenta, które mocno kompromitują członków administracyi. Te dokumenta każe P. Girardin ogłaszać to w tym, to w owym dzienniku. Po między niemi figuruje dokument ogłoszony w *National*. P. Girardin obiecuje sobie ztąd nowe odkrycia, mogące rzucić podejrzenie na P. Guizot i Duchatel. Jeżeli zaś śledztwo nie wyda pożądanыхъ skutków, Redaktor dz. *la Presse* trzyma w odwodzie inną broń do prowadzenia walki. Mówią, iż ma w rękę kilka listów, które dowodzą, że P. Granier de Cassagnac, były Redaktor dziennika *Epoque*, zobowiązał się za sumę 1,200,000 fr. otrzymać od ministerstwa dla pocztmistrzów w wszystko, czego by żądali. Nakoniec P. Girardin dowiedział się, jak mówią z pewnością, że towarzysz o północnej kolei żelaznej ustąpił P. Cunin Gridain *al pari* 500 akcyi, w chwili, gdy te akcyje przynosiły premium po 250 franków. Za pomocą tych i tym podobnych objawień, spodziewa się on utrzymać opinią publiczną w ciągłej agitacyi aż do przyszłego zgromadzenia Izby, aby przy rozprawach nad adresem,

прямъ. При помощи этихъ и подобныхъ имъ извѣстий, онъ надѣется удержать общее мнѣніе въ постоянно движущемъ до предстоящаго собранія палаты, чтобы при преніяхъ по адресу, предложеніе, стремляющееся къ тому, чтобы поставить министерство въ обвинительное положеніе, могло найти отголосокъ въ палатѣ депутатовъ.

— Въ Мониторѣ обнародовано королевское постановленіе, коимъ г-нъ Тиль назначенъ председателемъ кассационнаго суда, на мѣсто г-на Теста.

— Слышно, что англійское правительство приказало отправить нѣсколько новыхъ кораблей съ войсками въ Португалію.

— Французскій генеральный консулъ въ Тунисѣ, г-нъ Лаго, получивъ приказаніе немедленно отправиться къ мѣсту своего назначенія, 8 числа отплылъ изъ Марсели.

— Министръ просвѣщенія далъ два обѣда для учителей и учениковъ парижскихъ гимназій, получившихъ на послѣднемъ экзаменѣ награды.

15 Августа.

Вчера получено письмо Короля Бельгійскаго, коимъ извѣщается здѣшній дворъ, что состоявшій по сіе время совѣтникомъ Бельгійской миссіи г-нъ Фирменъ Роже, назначенъ при семь дворѣ полномочнымъ министромъ.

— Сегодня начинаются, подъ начальствомъ герцога Немурскаго, маневры въ лагерѣ подъ Компьенемъ.

— Говорятъ, что въ будущемъ мѣсяцѣ герцогъ Омальскій отправится въ Алжиръ, къ мѣсту своего важнаго назначенія. Вступленіе герцога въ должность будетъ происходить съ большою торжественностію; послѣ чего онъ посетитъ всѣ провинціи, какъ для того, чтобы лично удостовѣриться въ мѣстныхъ потребностяхъ, такъ и для того, чтобы оказать королевское величіе. Отрядъ войскъ, который будетъ сопровождать генераль-губернатора, много будетъ способствовать къ тому, чтобы произвести впечатлѣніе на туземныхъ Арабовъ.

— Изъ Мелиллы (въ Африкѣ) пишутъ отъ 22 Июля, что Абд-эль-Кадеръ подступилъ подъ самыя стѣны этого города и вступилъ въ переговоры съ испанскимъ губернаторомъ, который принялъ его ласково, и арабскіе воины обѣдали и курили табакъ вмѣстѣ съ испанскими солдатами. Увѣряютъ, что наше правительство, получивъ свѣдѣніе объ этомъ, потребовало отъ испанскаго кабинета объясненія о содержаніи переговоровъ между губернаторомъ Мелиллы и эмиромъ.

— Въ *Court et Francie* обращаютъ вниманіе публики на новыя постройки, производимыя Англіею близъ мыса Гель, лежащаго противъ Шербурга. Подъ этого мыса находится островокъ Френи, гдѣ Англичане устрояютъ военную гавань, которая можетъ со временемъ сдѣлаться вторымъ Гибралтаромъ; на этотъ предметъ предназначенъ милліонъ фунт. ст.

Байонна, 6 Августа.

Испанское правительство, по полученіи извѣстія о вооруженіяхъ въ Наваррѣ, предписало корпусу, находящемуся въ Португалію, немедленно возвратиться. Генераль Конча, будетъ назначенъ генераль-капитаномъ этой провинціи, и получить весьма обширную власть, для усмиренія смятенія. Французская полиція съ своей стороны сильно дѣйствуетъ къ уничтоженію замысловъ Каранстовъ, и употребляетъ для помощи Испанцевъ.

Англія.

Лондонъ 12 Августа.

Третьяго дня, въ четыре часа по полудни, Е. В. Королева и Е. К. В. Принцъ Альбертъ отправились на яхтѣ къ Россійской эскадрѣ, на которой Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ возвратится въ Кронштадтъ.

— До 601 выбора уже извѣстны; изъ числа оныхъ считаются 312 министерскихъ, 98 приверженцевъ сэра Роберта Пила и 191 партіи тори. За тѣмъ въ Англіи остаются неизвѣстными еще три выбора.

— Въ Дублинѣ было на сѣхъ дняхъ, подъ председательствомъ лорда-мера собраніе, на коемъ совѣщались о сооруженіи О'Коннелю памятника. Собравіе учредило изъ своихъ членовъ комитетъ, которому поручено собирать добровольныя приношенія, съ тѣмъ

пропозыца дѣжаща до "postawien'a ministerstwa w stanie oskarzenia, mogła znaleść echo w Izbie Deputowanych.

— *Monitor* оаѣосилъ постановленіе Крѣлевскіе, mianujące P. Thil Prezesem sądu kassacyjnego, w miejsce P. Teste.

— Słychać, że rząd angielski wydał rozkaz wysłania kilku nowych wojennych okrętów i wojska posiłkowego do Portugalii.

— Francuzki Konsul Jeneralny w Tunecie, P. Lagau, otrzymał rozkaz udać się jak najspieszniej na swoją posadę, i już 8 go z Marsylii odplynął.

— Minister oświecenia dał dwa wielkie obiady dla nauczycieli i uczniów gimnazjów Paryzkich, którzy na ostatnich popisach otrzymali nagrody.

Dnia 15 sierpnia.

Wczoraj, nadeszło tu pismo Króla Belgijskiego, donoszące naszemu dworowi, że dotychczasowy radca poselstwa Belgijskiego, P. Firmin Rogier, mianowany został przy tymże dworze Ministrem pełnomocnym.

— Dzisiaj, pod dowództwem Xięcia Nemours, rozpoczynają się ćwiczenia wojenne, w obozie pod Compiègne.

— Mówią, że już w przyszłym miesiącu Xiąże Aumale uda się do Algieru, na swą nader ważną posadę. Instalacya Xięcia ma się odbyć z wielkim przepychem; następnie objędzie wszystkie prowincye, już to dla naoczego przekonania się o ich potrzebach, już też dla rozwinięcia Królewskiej okazałości. Oddział wojska, który Gubernatorowi Jeneralnemu towarzyszyć będzie, przyłoży się zapewne nie mało do wywarcia silnego wrażenia na ludność Arabską.

— Donoszą z Melilli (z Afryki) pod dniem 21-m lipca, że Abd-el-Kader przybył pod bramy pomienionego miasta i miał rozmowę z Gubernatorem hiszpańskim. Gubernator przyjął go uprzejmie, a żołnierze Arabscy obiadowali i paliли tytoń wspólnie z Hiszpańskimi. Mówią, że rząd nasz, uwiadomiony o tym wypadku, zażądał od gabinetu hiszpańskiego wyjaśnienia punktów rozmowy między Gubernatorem Melilli a Emirem.

— *Kuryer francuzki* zwraca uwagę publiczności na nowe budowy, jakie Anglia wznosi niedaleko przylądka Hogue, leżącego naprzeciw Szeburga. W pobliżu rzeczynego przylądka znajduje się wysepka Auregny, gdzie obecnie zakładają Anglicy port wojenny, mający być drugim Gibraltarem, i na ten przedmiot przeznaczyli miliona fant. szt.

Bajonna, 13 sierpnia.

Rząd hiszpański, otrzymawszy wiadomość o powszechnem uzbrajanіu się w Nawarze, powołał do spiesznego powrotu wojska wysłane do Portugalii. Jeneral Concha ma być mianowany Kapitanem Jeneralnym téj prowincyi, z władzą nader obszerną, w celu uskromienia rozruchów. Policya francuzka ze swój strony rozwija nadzwyczajną czynność w uiweczaniu projektów Karlistów; przybrała nawet do swój pomocy wielu Hiszpanów.

ANGLIA.

Londyn, 12 sierpnia.

Onegdaj, Królowa Wiktorya i Xiąże Albert, o godzinie 4-éj po południu, weszli na pokład jachtu, w celu oglądania Rossyjskiej eskadry, na której Jego CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI Xiąże KONSTANTY NIKOLAJEWIcz ma powrócić do Kronsztadu. (*Jour. des St. P.*)

— Już jest 601 wiadomych wyborów; z tych: ministrów 312, stronników Sir Roberta Peell 98, a Toryów 191; pozostają zatem w Anglii jeszcze trzy tylko wybory.

— W Dublinie odbyło się przed kilku dniami zgromadzenie, pod przewodnictwem Lorda-Mera, na którym naradzano się nad wzniesieniem pomnika O'Connellowi. Zgromadzenie wybrało z grona swego komitet, który ma się zająć zbieraniem składek; żaden jednakże datek niema

однакоже, чтобы ни одно пожертвование не превышало 5 ф. ст. Полагают, что собрано будетъ отъ 40 до 50 тысячъ ф. ст.

13 Августа.

Россійская эскадра, на которой находится Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, предприняла третью для обратный путь въ Кронштадтъ. (J. de St. P.)

— Королева Викторія, герцогъ Альбертъ и двое ихъ старшихъ дѣтей, въ сопровожденіи герцога и герцогини Норфолкъ и двора, оставили вчера вечеромъ Осборнгоузъ, и на яхтѣ: Викторія и Альбертъ, отплыли въ Шотландію. Нѣсколько кораблей сопровождаютъ высокихъ путешественниковъ. Королева провела ночь на яхтѣ въ гавани Jarmouth, и сегодня поутру отправилась въ дальнѣйшій путь.

— Съ острова Вайта уведомляютъ, что Королева, предъ выѣздомъ изъ Осборнгоуза, давала сельскій праздникъ для слугъ и рабочихъ въ замкѣ, и для ихъ женъ и дѣтей. Праздникъ начался сытнымъ обѣдомъ. Послѣ котораго веселые гости приступили къ играмъ и къ гимнастическимъ упражненіямъ, которые продолжались до поздняго вечера. Королева, вмѣстѣ съ своимъ супругомъ, Его Императорскимъ Высочествомъ Великимъ Княземъ Константиномъ Николаевичемъ, владѣтельными Герцогомъ Нассаускимъ и другими значительными особами, съ удовольствіемъ смотрѣла на непритворное веселіе этихъ добрыхъ людей.

— Извѣстія изъ Рио-Жанейро отъ 16 Іюня, сообщаютъ о кончинѣ сына императора; нынѣ у него осталась только одна дочь, но императрица снова беременна.

ШВЕЙЦАРИЯ.

Бернъ, 24 Іюля.

Въ засѣданіи сейма, происходившемъ третьяго дня, Г. Шнейдеръ занималъ мѣсто председателя и представилъ г-на Охзенбейна произвести въ полковники союзнаго главнаго штаба, хотя по уставу Г. Охзенбейнъ не можетъ быть выбранъ, потому что не имѣетъ необходимыхъ для того лѣтъ. По этому, нефштальскій депутатъ совѣтовалъ отстранить предложеніе г-на Шнейдера и перейти къ очереднымъ дѣламъ; но сеймъ, по предложенію Цюриха, рѣшилъ, большинствомъ двѣнадцати радикальныхъ депутатовъ, передать вопросъ военному совѣту союза. Отвѣтъ военнаго совѣта можно знать напередѣ; однако надобно предполагать, что такое предложеніе не было бы сдѣлано, еслибъ Г. Охзенбейнъ не былъ совершенно-увѣренъ, что его назначатъ союзнымъ полковникомъ вопреки уставу.

— Женева предложила слѣдующее распоряженіе, которое, будучи принято, сдѣлается рѣшительнымъ шагомъ на пути исполненія союзнаго декрета: „Такъ какъ постановленіемъ отъ 20-го Іюля 1847, отдѣльная лига (Sonderbund) семи кантоновъ: Люцернъ, Ури, Швица, Унтервальдена, Цуга, Фрейбурга и Валлиса, объявлена несомвѣстною съ условіями договора 7-го Августа 1845 года, то сеймъ постановляетъ: 1) Всякое служебное отношеніе къ отдѣльной лигѣ несомвѣстно съ обязанностями и положеніемъ офицера или военнаго чиновника союза 2) Для точнаго исполненія этого рѣшенія, союзная директорія обязана осведомляться о положеніи офицеровъ и военныхъ чиновниковъ союза относительно отдѣльной лиги, какъ равно о сношеніяхъ ихъ съ нею, и представлять сейму по сему предмету отчеты и предложенія.“

— Пишутъ изъ Люцернъ, отъ 17-го Іюля: „Въ теченіе нынѣшней недѣли, въ первоначальные кантоны привезено 3000 ружей, назначенныхъ для общаго вооруженія. Чтобы быть готовыми на всякій случай, правительства Швица и Цуга немедленно раздадутъ войскамъ военные снаряды. Генералъ Зо неибергъ дѣлаетъ смотръ восьми батальонамъ милиціи; въ Люцернѣ и другихъ кантонахъ учреждаютъ по разнымъ мѣстамъ редуты. Въ клубахъ радикальныхъ кантоновъ господствуетъ необыкновенное волненіе. Кромѣ того, оттуда пишутъ, что въ Люцернскомъ кантонѣ формируется восемнадцать батальоновъ милиціи, и что правительство сардинское послало недавно подкрѣпленіе въ пограничные города, содѣйственные съ Швейцаріею.“

быть въѣзды надъ пять фунт. стер. Пowszechnie мнѣяją, że składki te wyniosą od 40,000 do 50,000 фунт.

Дня 13 сѣрпня.

Россійская эскадра, на которой находится Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, вчерашней отплыла на поворотъ до Кронштадта. (Jour. de St. P.)

— Крѳлова Виктория, Княже Albert и двое ихъ старшихъ дѣтей, въ товариствѣ Княства Norfolk и двору, опустили вѣзорай въ вѣзорай Osbornehouse, и на яхтѣ Крѳлевскій Виктория и Albert отплыли до Шкотціи. Кѳлка окрѳтовъ товарищѣло яхтѣ. Крѳлова nocowała на покладѣ яхтѣ въ порціи Jarmouth и дѣйс рано въ далшю поплѣнула подрѳзъ.

— Доноса зъ wyspy Wight, że Крѳлова, przedъ wyjazdemъ zъ Osbornhouse, obchodzila rocznicę urodzinъ swego syna, Княже Alfreda, wiejską zabawą, daną dla służącychъ i robotnikówъ wъ zamku użytychъ, tudzież dla ichъ żonъ i dzieci. Zabawa rozpocęła się sutymъ obiademъ, następnie, rozweseleni goście rozpocęli gry i cwiczenia gimnastyczne, które do późnego wieczora trwały. Крѳлова łącznie ze swoimъ małżonkiemъ, oraz J. C. W. WIE K M Княжемъ КОНСТАНТЪМЪ НИКОЛАЕВИЧЕМЪ, panującymъ Княземъ Nassauskimъ, tudzież innemi znakomitemi osobami, przypatrywała się zъ przyjemnością serdecznej wesołości tychъ pocziwanychъ ludzi.

— Wiadomości zъ Rio Janeiro pod d. 16 czerwca donoszą o śmierci jedynego syna Cesarzkiego. Zostaje mu teraz jedna tylko córka; lecz Cesarzowa znou jest przy nadziei.

СЗВАЙЦАРЯ.

Бернъ, 24 липца.

На онегдашнемъ посѣденіи Сейму, P. Schneider zastępowalъ мѣсце Прѣза и podał P. Ochsenbeina на Półkownika Związkowego głównego sztabu, chociaż podługъ ustawy, P. Ochsenbein nie może być wybranymъ, jako niemający latъ odpowiednichъ. Przewoz deputowany zъ Neuchatelу radził uchylić wniosekъ P. Schneidera i przejść do porządku dziennego; ale Сейму, на wniosekъ Kantonu Zurich, postanowił, większością dwunastu radykalnychъ deputowanychъ, przekazać tę kwestją wojennej radzie Związku. Można wiedzieć zъ góry odpowiedź rady wojennej; gdyż należy sądzić, że nigdy by takiego wniosku nie czyniono, jeśliбъ P. Ochsenbein nie był przekonanymъ, że wъ brewъ ustawie Półkownikiemъ mianowany będzie.

— Genewa wniosła на Сеймъ następne rozporządzenie, które, jeśli zostanie przyjęte, będzie stanowczymъ krokiemъ na drodze wykonania związkowego dekretu: „Ponieważ na mocy postanowienia zъ d. 20 lipca 1847 roku, oddzielny Związekъ (Sonderbund) siedmiu Kantonów: Lucerny, Uri, Schwytz, Unterwalden, Zug, Fryburgъ i Wallis, ogłoszony został za niezgodny zъ warunkami traktatu d. 7 sierpnia 1845 roku, tedy Сеймъ stanowi: 1) Wszelkie stosunki służbowe zъ oddzielnymъ Związkiemъ nie zgadzają się zъ obowiązkami i положениемъ oficera lub wojennego urzędnika Związku. 2) Dla ściślejszego wykonania tego postanowienia, Związkowy Dyrektoryatъ obowiązany jest zebrać wiadomości o położeniu oficerówъ i wojennychъ urzędnikówъ Związku względemъ oddzielnej лиги, jako też о ихъ stosunkachъ zъ tą лигą, i złożyć Сеймови въ тѣй mierze sprawozdania i wnioski.“

— Piszą zъ Lucerny pod d. 17 lipca: „Wъ ciągu terazniejszego tygodnia przywieziono do głównychъ Kantonówъ 3,000 sztukъ broni, przeznaczonychъ dla ogólnego uzbrojenia. Aby być gotowymi на wszelki wypadek, rządy Kantonówъ: Schwytzъ i Zug, niezwłocznie rozdadzą wojsku amunicją. Jenerałъ Sonnenbergъ odbywa przeglądъ ośmiu batalionówъ milicyi; wъ Lucernie i innychъ Kantonachъ wnoszą wъ różnychъ miejscachъ okopy. Wъ клубахъ radykalnychъ Kantonówъ panuje niezwyčajne wzburzenie. Prócz tego, piśszą zъ tamtąd, że wъ Kantonie Lucernskimъ formuje się 18 batalionówъ milicyi, i że rządъ Sardynski wysłał niedawno posiłkowe wojsko do miastъ пограниcznychъ Szwajcaryi.“

И т а л и я.
Римъ, 31 Юля.

Ежедневно ожидаютъ здѣсь обнародованія постановленія на счетъ желѣзныхъ дорожъ. Правительство избрало благоразумную мѣру, состоящую въ томъ, что большую линію, которая по всему своему протяженію представила бы всякому, даже самому богатому и смѣлому обществу акціонеромъ непреодолимыя препятствія, велѣло раздѣлить на небольшія участки и предоставить оныя особымъ обществамъ при соотвѣтственномъ обезпеченіи. Проектомъ сямъ мы обязаны преимущественно князю Массимо Риньяно. При управленіи кардинала Джиззи проектъ этотъ еще долго пролежалъ бы въ портфель; но кардиналъ Ферретти не любитъ никакихъ полумѣръ и ничего случайнаго. И потому дѣйствіемъ правительства нынѣ принимають новую жизнь.

— Уже назначены все депутаты, кои 5-го Ноября явятъ здѣсь произвести первое свое засѣданіе. Все сколько извѣстно, отличаются просвѣщеннымъ умомъ и благоразуміемъ. Они большею частью адвокаты. Римскихъ депутатовъ избралъ и назначилъ самъ Папа, для провинцій же избралъ изъ числа представленныхъ ему легатами. Римскими депутатами будутъ: Князь Барберини и адвокатъ Ваннучелли. Это избраніе произвело здѣсь общую радость.

— Утверждаютъ, что Грасселини, желая оправдать свое поведеніе, извѣстилъ здѣшнее правительство изъ Неаполя, что онъ готовъ представить все письма, полученныя имъ отъ быв. статс-секретаря кардинала Джиззи, касающіяся тайныхъ реакціонныхъ движеній, изъ коихъ будетъ видно, что не онъ, а сказанный кардиналъ предполагалъ измѣнить государству. Имѣя въ виду, что разныя обстоятельства представляли уже въ двусмысленномъ видѣ поведеніе кардинала Джиззи, и что не онъ самъ (какъ было обнародовано, для предупрежденія движенія народа) потребовалъ отставки, но Папа далъ ему оную по собственному своему побужденію, слухъ этотъ получаетъ нѣкоторое вѣроятіе.

— С-годня обнародованъ уставъ объ учрежденіи національной гвардіи, который написанъ весьма подробно и въ строгомъ духѣ. Шефомъ главнаго штаба национальной гвардіи назначенъ князь Маріо Массимо, съ предоставленіемъ ему чина полковника.

Г р е ц и я.
Афины, 19 Юля.

Циркулярномъ министра внутреннихъ дѣлъ объ палаты созваны къ 22 с. м.

— Въ частныхъ письмахъ изъ Константинополя сообщаютъ, о скоромъ улаженіи греческо-турецкаго недоразумѣнія. Въ жур. *Amalthea* говорить, что г-нъ Муссурусъ возвращается въ Афины въ качествѣ посланника Оттоманскаго двора, однако бъ въ предварительнаго спроса со стороны греческаго правительства, безъ взаимныхъ посольствъ прибытія посольствъ, и наконецъ безъ малѣйшаго намека на событіе, случившееся на балѣ 13-го Января. Спустя нѣкоторое время, Г. Муссурусъ будетъ снова отозванъ, при чемъ Королю Оттону представится и потребуетъ вмѣстѣ выдачи отъ министра паспортовъ. Сейобразъ примиренія предложень, какъ утверждаютъ, княземъ Меттернихомъ.

— Въ Греческомъ Мониторѣ отъ 10 Юля, сообщаютъ: Извѣстія, полученныя нами изъ Воніцы, извѣщаютъ насъ, что въ Агроефской провинціи появился Эвангели Кондойанни, который послѣ вспыхнушаго мятежа въ 1845 году, перешелъ было за границу, въ Лариссу, и скрылся въ Тессалии. Онъ распоряжаетъ многочисленною шайкою, по видимому, имѣеть сношенія съ Фодоромъ Гривасомъ и участвуетъ въ проискахъ Калергиса. Хотя по всему народу рѣшительно объявилъ себя противъ мятежничихъ замысловъ, однако опасаются могущихъ послѣдовать дѣйствій Гриваса, ибо нѣтъ сомнѣній, что сообщники его не оставятъ искать для себя средствъ къ содержанію въ грабѣжѣ и разбояхъ по дорогамъ. Не подлежитъ также ни малѣйшему сомнѣнію то, что значительная часть шайки Гриваса, оставила Санта-Мавру и тайно произвела высадку въ Прекозѣ, гдѣ начальникъ ея вошелъ въ сообщничество съ людьми, кои дѣйствуютъ за одно съ поселившимися въ горахъ клефтами. Въ слѣдствіе сего, вся эта провинція находится въ болѣшомъ броженіи; каждый вооружень, даже поселяне

В а с о о в ъ,
Рzym, 31 липса

Содзіаніе сподзiewане та jest ogłoszenie postanowienia, dotyczacego kolei zelaznych. Rząd chwycił się mądrego środka, że wielką linię, która w całej swęj rozciągłości przedstawiałaby każdemu, nawet najbogatszemu i najsmielszemu towarzystwu akcyonaryuszów, niepokonane trudności, kazał podzielić na mniejsze oddziały i takowe oddzielnym towarzystwom za stosowną rękomię. Zasługa tego pomysłu należy się przedewszystkiem Xięciu Massimi Rignano. Pod zarządem Kardynała Gizzi, pomysł ten długoby jeszcze leżał odłogiem; ale Kardynał Ferretti nie lubi żadnych pół środków i nie tymczasowego. Machina więc rządowa zaczyna teraz nowego nabierać życia.

— Mianowani już zostali wszyscy deputowani, którzy d. 5 listopada odbyć tu mają pierwsze swoje posiedzenie. Wszyscy, ile wiadomo, są dzielni i światli mężowie, po większej części: Adwokaci. Deputowanych dla Rzymu wybrał sam Papież, dla prowincyi zaś wybierał z pomiędzy proponowanych mu przez Legatów. Deputowanymi dla Rzymu są: Xiąże Barberini i Adwokat Vanutelli. Wybór ten sprawił tu powszechną radość.

— Zapewniają, że Grasselini, chcąc usprawiedliwić postępowanie swoje, zawiadomił rząd tutejszy z Neapolu, iż gotów jest wydać wszystkie listy, otrzymane od byłego Sekretarza Stanu, Kardynała Gizzi, dotyczące tajemnych poruszeń reakcyjnych, z których okaże się jasno, że nie on, ale ów Kardynał zamysłał o zdradzie kraju Zważając, że różne okoliczności już przedtem w dwuznacznem świetle stawiał postępowanie Kardynała Gizzi, oraz, że nie on sam, (jak głoszone publicznie dla uniknienia poruszenia ludu), zażądał dymissyi, ale sam Papież takową mu z własnego popędu udzielił, tedy pogłoska ta nabiera powiekąd godności.

— Właśnie w tej chwili wyszedł regulamin gwardy narodowej, bardzo obszerny i ścisły. Szefem sztabu głównego tejże gwardyi, mianowany został Xiąże Mario Massimo, w stopniu Półkownika.

Г р е с у а.
Атены, 19 липса.

Minister spraw wewnętrznych wydał okólnik, zwołujący obie Izby na dzień 22 b. m.

— Listy prywatne z Konstantynopola donoszą o bliżkiem załatwieniu grecko-tureckiego poróżnienia. Według dz. *Amalthea*, P. Mussurus wraca do Aten jako Poseł Wysockiej Porty, bez poprzedniego wszakże zaproszenia ze strony rządu greckiego, i bez wzajemnych za przybyciem odwiedzin pomiędzy nim a tutejszym Ministrem spraw zagranicznych, i narescie bez najmniejszej wzmianki o wypadku zaszłym na balu d. 13 stycznia. Po pewnym czasie, P. Mussurus zostanie znowu odwołany, i w skutku tego przedstawi się Królowi Ottonowi, dla zawiadomienia go o tém odwołaniu, i zażąda od właściwego Ministra paszportów swoich. Takowe pojednanie ma być dziełem Xięcia Metternicha.

— *Moniteur Grec.* z d. 10 lipca pisze: Wiadomości, które nam nadesłano z Wonicy, donoszą, iż w prowincyi Agrafa, ukazał się Ewangheli Coudoyanni, który po wybuchniętym w roku 1845 przeciw rządowi powstaniu, udał się był za granicę i do Larissy w Tessalii się schronił. Stoi on na czele licznej bandy, i zdaje się, iż zostaje w porozumieniu z Teodorem Grivaseм i zabiegami Kалергиса. Jakkolwiek ludność oświadczyła się wszędzie stanowczo przeciw planom buntowników, nie bez obawy jednak są tutaj względem przyszłych kroków towarzyszy Grivasa, gdyż niema wątpliwości, że ci nie będą się wahać, szukać dla siebie utrzymania w rabunku i rozbojach po drogach. Również nie podpada żadnej wątpliwości, że znaczna część bandy Grivasa opuściła Santa-Maura i potajemnie wysiadła na ląd w Preweza, gdzie naczelnik jej wszedł w związki z ludźmi, którzy z osiadłymi w górach Kleftami w porozumieniu zostają. Dla tego też cała ta prowincya zostaje w wielkiem poruszeniu; każdy jest uzbrojony, nawet wieśniacy nie idą inaczej w pole, jak tylko ze strzelbą na plecach i z pistoletami za pasem.

отправляются въ поля не иначе, какъ съ ружьемъ на плечѣ и пистолетами за поясомъ.

— Съ Ионическихъ острововъ сообщаютъ, что Гривасъ не только не отказался отъ своихъ притязаній, но еще рѣшился перейти въ Турецкую Албанію, чтобы оттуда дѣйствовать на Грецію. Въ слѣдствіе этого, Колетти отпривиль (9-го Іюля) къ иностраннымъ представителямъ просьбу, чтобы они, своимъ вліяніемъ на Порту, отстранили отъ Греціи устремленія противъ нея интриги. Самъ Колетти не могъ обратиться прямо къ Портѣ по причинѣ еще продолжающагося разрыва дипломатическихъ отношеній между турецкимъ и греческимъ кабинетами. Колетти, описывая посягательство Гриваса и всѣ обстоятельства, сопряженные этому дѣлу, старается, въ самыхъ умѣренныхъ выраженіяхъ и подъ самою скромною формою, представить глазамъ Европы страшное участіе Британцевъ въ этихъ дѣлахъ, не оскорбляя прямо Англіи, между тѣмъ какъ самыя обстоятельства, разсказанныя съ чрезвычайною полнотою и подробностями, хотя безъ всякихъ замѣчаній, ясно говорятъ за себя.

ПОРТУГАЛІЯ.

Въ *Times* сообщаютъ письмо изъ Лиссабона, отъ 29-го Іюля, изъ котораго видно, что тамошній Британскій посланникъ получилъ рѣшительныя инструкціи отъ лорда Пальмерстона, требовать увольненія выѣзжающихъ министровъ, потому что они приверженцы Кабрала. 31-го н. м. это было формально исполнено съ содѣйствіемъ Французскаго и Испанскаго посланниковъ. Кажется, Королева не удовлетворитъ этому требованію, видя въ немъ ничѣмъ неоправданное вмѣшательство въ ея права, и Кабраллисты угрожали даже возстаніемъ, если она обнаружитъ готовность уступить. Съ другой стороны демократы рѣшились опять возтатъ при отступленіи союзниковъ; говорятъ, они скрываютъ въ разныхъ мѣстахъ страны около 50,000 ружей. Довольно вѣроятно, что до сихъ поръ представили только первый актъ междоусобной войны, и что она кончится кровавою трагедіею. Мигеллисты также дѣйствуютъ тайно. Графъ дасъ-Антасъ уѣхалъ въ Англію на пароходѣ, привезшемъ эти извѣстія, опасаясь быть умерщвленнымъ. Изъ Опорты уѣдомляютъ, что Конча выступилъ въ Испанію, оставивъ 3500 человекъ; 3,000 человекъ подъ командою Генерала Бальестероса, будутъ временно занимать Опорто, а 500 человекъ крѣпость Валленсу. На сѣверѣ опять господствуетъ спокойствіе. Съ другой стороны замѣчаютъ, что всѣ условія, предложенныя союзными державами, до сихъ поръ не были исполнены. Послѣ долгаго сопротивленія, Королева уполномочила наконецъ Графа Лаврадіо образовать новый кабинетъ, въ который никто не хотѣлъ поступить, за исключеніемъ Магелгаэса, котораго не жадуеъ Королева. Коста Кабралъ призванъ изъ Мадрида. Войска не получаютъ жалованья, и въ арміи господствуетъ неудовольствіе. Ожидаютъ возвращенія Салданьи, и очень опасаются, что прибытіе его будетъ знакомъ для новыхъ безпокойствъ.

— Въ *Heraldo*, отъ 30-го Іюля, помѣщено письмо изъ Лиссабона, въ которомъ между прочимъ находимъ слѣдующія строки: „Иностранные министры настаиваютъ на распусненіи министерства, которое, по правдѣ, довольно ничтожно; по моему мнѣнію, это самое требованіе продолжаетъ его существованіе. Когда Королевѣ говорятъ объ этомъ, она отвѣчаетъ: „Пусть чужестранные министры отправятся приказывать къ себѣ; не вмѣшиваюсь въ назначеніе или увольненіе министровъ другихъ націй, и не позволю никому отдавать приказанія у меня, въ моихъ владѣніяхъ.“

— Изъ Анконы пишутъ, что въ Албаніи начались рекрутскіе наборы между раями т. е. христіанами. Большая ихъ часть, толпами въ пятьсотъ и въ шестьсотъ человекъ, приблизилась къ греческой границѣ, и просятъ позволенія перейти въ Грецію.

— Z wysp Jońskich donoszą, że Grivas nie tylko nie zaniechał swoich wiechrzeń, ale nadto postanowił przedrzeć się do Albanii tureckiej, aby z tamąd działać przeciwko Grecji. W skutek tego, P. Kolettis przesłał (9 lipca) do reprezentantów mocarstw notę, z prośbą, aby ei swoim wpływem u Porty, odwrócili od Grecji wymierzone przeciwko niej zamachy. Sam Kolettis nie mógł wprost udać się do Porty, z powodu trwających jeszcze nieporozumień dyplomatycznych między gabinetami: tureckim i greckim. Kolettis, opisując zamach Grivasa i wszystkie okoliczności, towarzyszące tej sprawie, usiłuje, w najumiarkowańszych wyrazach i pod najskromniejszą formą, okazać jednak w oczach Europy, szczególny w tém udział Anglików, nie obrażając wprost Anglii; lubo same okoliczności, opowiedziane z największą dokładnością i szczegółami, chociaż bez żadnych uwag, dość już mówią same przez siebie.

PORTUGALIA.

W *Times* czytamy list z Lizbony, z d. 29 lipca, z którego się okazuje, że tamieczny Poseł angielski otrzymał stanowcze instrukcje od Lorda Palmerstona, aby domagał się usunienia teraźniejszych Ministrów, z powodu, iż są stronnikami Kabrала. Dnia 31 lipca, Poseł angielski zawiadomił o tém urzędowe Królowę, wespół z Posłami francuzkim i hiszpańskim. Zdaje się, że Donna Marya nie uczyni zadość temu żądaniu, widząc w tym kroku Anglii niezem nieusprawiedliwione wdzieranie się w jej prawa, Kabraliści zaś zagrozili nawet powstaniem, jeśliby się chciała skłonić do tego. Z drugiej strony demokraci postanowili znów wziąć się do broni po ustąpieniu sprzymierzeńców, i jak słyhać, ukrywają w różnych miejscach około 50,000 sztuk broni. Dosyć podobną do prawdy jest rzecza, że dotąd odegrano tylko pierwszy akt domowej wojny, i że ta się przerodzi w krwawą tragedją Miguełliści działają także potajemnie. Prabia Das Antas usunął się do Anglii na tym samym parostatku, który przywiózł te wiadomości, lękając się aby nie był zabitym. Z Oporto uwiadomają, że Concha wyruszył do Hiszpanii, zostawwszy 3,500 ludzi; z tych 3,000 ludzi, pod kofendą Jenerala Ballasterosa, będą tymczasowie zajmować Oporto, a 500 ludzi twierdzę Walenzę. Na północy znówu panuje spokojność. Z drugiej strony zwracają uwagę, że wszystkie warunki, przez mocarstwa sprzymierzone podane, dotąd spełnione nie są. Po długim oporze, Królowa udzieliła nakoniec pełnomocnictwo Hrabiemu Labradio do utworzenia nowego gabinetu, do którego atoli nikt nie chciał należeć, prócz jedynego Magelhaesa, którego właśnie nie życzy Królowa. Costa Cabral wezwany tu został z Madrytu. Wojska nie pobierają żołdu, i w armii szerry się nieukontentowanie. Oczekują tu powrotu Saldanby, i jest wielka obawa, aby jego przybycie nie stało się hasłem do nowych zaburzeń.

— W *Heraldo*, z d. 30 stycznia, czytamy list z Lizbony, który między innemi zawiera co następuje: „Ministrowie zagranieźni nalegają o rozwiązanie gabinetu, który, prawdę mówiąc, nie wiele ma wartości, i zdaje się, że właśnie to tylko domaganie się byt jego przedłuża. Kiedy o tém mówią Królowej, odpowiada zwykle: „Niech obey Ministrowie jadą rozkazywać u siebie; ja się nie wdaję w naznaczanie lub usuwanie Ministrów innych narodów, i nie dozwolę nikomu gospodarować u siebie, w mojem państwie.“

— Piszą z Ankony, że w Albanii zaczęły się zaciągi wojskowe między Rajasami, to jest Chryścianami, i że z tego powodu, większa ich część, gronadami od 500 - 600 osób, zbliżyła się ku greckim granicom i prosi o pozwolenie wkroczenia do Grecji.